

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 23 kwietnia 2024 r.

Poz. 2472

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.152.2024 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 22 kwietnia 2024 r.

**stwierdzające nieważność uchwały Nr XLI/282/2024 Rady Gminy Batorz z dnia 21 marca 2024 r.
w sprawie ustalenia Regulaminu przyznawania Stypendium Wójta Gminy Batorz za wyniki w nauce.**

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLI/282/2024 Rady Gminy Batorz z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie ustalenia Regulaminu przyznawania Stypendium Wójta Gminy Batorz za wyniki w nauce.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLI/282/2024 Rady Gminy Batorz została doręczona organowi nadzoru w dniu 26 marca 2024 r.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Batorz uchwaliła Regulamin przyznawania Stypendium Wójta Gminy Batorz za wyniki w nauce. Regulamin stanowi załącznik nr 1 do uchwały.

W podstawie prawnej uchwały Nr XLI/282/2024 powołany został m. in. art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2022r., poz. 2230, ze zm.).

Zgodnie z art. 90t ww. ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

- 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (ust. 1).

Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć programy, o których mowa w ust. 1, we współpracy z organizacjami, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688) (ust. 3).

W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając

w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze (ust. 4).

Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży oraz wyrównywania szans edukacyjnych, o którym mowa w art. 90t ust. 1 ustawy, powinien wyznaczać kierunki działań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie edukacji. Stanowi on podstawę do podjęcia przez organy samorządu terytorialnego odpowiednich działań organizatorskich, w tym w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na realizację programu, a także do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendium (wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23 października 2012 r., II SA/Bd 895/12).

Jedynie działając w oparciu o wspomniany program, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uprawniony jest do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego. W art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty ustawodawca wskazał bowiem jednoznacznie, iż szczegółowe warunki udzielenia pomocy stypendialnej organ stanowiący określić może w przypadku przyjęcia programu, o którym mowa w ust. 1. Bez uprzedniego przyjęcia wspomnianego programu, organ nie jest zatem uprawniony do podjęcia uchwały w przedmiocie wskazanym w art. 90t ust. 4 ustawy.

W wyroku z dnia 16 maja 2018 r., sygn. akt II SA/Rz 359/18, Wojewódzki Sąd Administracyjny wywiódł: *„Dokonując kontroli zgodności zaskarżonego aktu prawa miejscowego z przepisem art. 90t ustawy, to w świetle treści ust. 4 tego przepisu, ustalenie zasad przyznawania pomocy dla uzdolnionych dzieci i młodzieży, możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został przez daną jednostkę samorządu terytorialnego regionalny lub lokalny program, o jakim mowa w art. 90t ust. 1 ustawy. Z powyższego wynika, że ustawodawca w pierwszej kolejności zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do przyjęcia programu, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w rozpoznawanej sprawie w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Następnie w oparciu o dany program organ stanowiący winien dopiero określić szczegółowe warunki, formy i zakres tej pomocy”*.

W świetle powyższego, Rada Gminy nie może zrealizować upoważnienia z przepisu art. 90t ust. 4 ustawy bez wcześniejszego podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1 tego przepisu, tj. bez przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Wynika to wprost z brzmienia art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Z ustaleń organu nadzoru wynika, iż Rada Gminy Batorz nie podejmowała uchwały w przedmiocie lokalnego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Przedmiotowa uchwała została zatem podjęta w sytuacji nie spełnienia koniecznego warunku określonego w art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty, tym samym nie można uznać, że uchwała ta realizuje upoważnienie ustawowe wynikające z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Regulacje dotyczące stypendiów dla uczniów nie mogą zostać określone w oderwaniu od treści przepisu upoważniającego do wydawania aktów prawa miejscowego w tym przedmiocie, zawartego w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Przedmiotowa uchwała obarczona jest wadą prawną innego jeszcze rodzaju.

Zgodnie z pkt 3 zd. drugie rozdziału 1 regulaminu, *wysokość stypendium szkolnego w danym roku szkolnym uzależnia się od wysokości przyznanych w budżecie środków finansowych*.

W rozdziale 2 zatytułowanym *„Sposób ustalania wysokości i forma stypendium”* regulamin stanowi, że *wysokość stypendium ustala Wójt Gminy Batorz, po zasięgnięciu opinii komisji stypendialnej i rady pedagogicznej (pkt 1). Stypendium za wyniki w nauce jest udzielane w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego, wypłacanego na zakończenie roku szkolnego (pkt 2). W przypadku, gdy liczba uczniów uprawnionych do otrzymania stypendium przewyższa liczbę stypendiów określonych planem finansowym, stypendium otrzymują uczniowie, którzy uzyskali najwyższą średnią ocen (pkt 3)*.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty rada gminy została zobowiązana do określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, w tym form i zakresu udzielanej pomocy.

Jak podkreśla się w orzecznictwie sądowo administracyjnym *„brzmienie art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki, formy i zakres pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach. Zatem to do wyłącznej kompetencji rady gminy należy określenie wszelkich warunków, od spełnienia których zależeć będzie skuteczne przyznanie stypendium dla zdolnego*

ucznia oraz ustalenie porządku jego przyznawania, rozumianego jako system działań, uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. Ponadto, art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się także wysokość pomocy pieniężnej” (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 6 lipca 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 248/21, także wyrok WSA w Olsztynie z dnia 23 marca 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 119/21, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 6 lutego 2019 r. sygn. akt IV SA/Po 1061/18).

W ocenie organu nadzoru, przyjęte przez Radę Gminy Batorz unormowania regulaminu nie określają wysokości stypendium, a zatem nie wypełniają upoważnienia ustawowego w zakresie określenia zakresu udzielanej pomocy, co stanowi istotne naruszenie prawa. Kwestia ustalenia wysokości stypendium należy do kompetencji rady i uprawnień w tym zakresie nie można cedować na inny podmiot.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLI/282/2024 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Batorz
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Batorz